

ANNEX

ENTREVISTA AL COORDINADOR DE LA UAB (PEPE RODRÍGUEZ):

- **Amb l'auge de les xarxes socials heu introduït alguna assignatura que abordi el tema? (gestionar i saber utilitzar)**

Fa ja molts anys que tenim assignatures “ de Internet”, és a dir, assignatures on es tracta el periodisme digital i també tot el que és l'accés, gestió, ús i monitorització de les xarxes socials.

- **Teniu plantejat afegir-ho?**

Ja ho tenim, però cal actualitzar continguts contínuament, ja que els canvis en el món real són quasi a diari.

- **En alguna assignatura deixeu que els alumnes piulin a *Twitter*? (quan hi ha alguna conferència, per exemple)**

Sí.

- **Quin pes els hi doneu a les xarxes socials a la facultat?**

El pes que li dona el ser realistes... avui tot o quasi tot passa per xarxes socials, així que és quasi (o sense quasi) totes les assignatures han de tocar d'alguna manera les xarxes socials.

- **Saber gestionar les xarxes està més adreçat a periodisme o a publicitat?**

Tots els professionals del periodisme, de la publicitat i de les relacions públiques han de saber gestionar perfectament les xarxes socials.

- **Les xarxes socials han fet reformular la carrera?**

La carrera no, però els continguts d'algunes matèries sí.

- **Aquesta era digital està reformulant la professió tradicional?**

Òbviament, perquè hi ha moltes eines i rutines de treball que han sorgit amb la era digital. Però fer bon periodisme no ha canviat les seves necessitats i exigències des del segle XIX, el que canvia són les eines que poden ser utilitzades en cada moment històric. La era digital posa a l'abast eines espectaculars... però, en general, l'ús que se'n fa per fer periodisme és molt patètic i deficient.

- **S'ha d'anar alerta amb les *fake news*, no?**

Les *fake news* són un producte lògic i inevitable de la massificació de les xarxes socials, del deteriorament greu de les democràcies occidentals, de la pèrdua de credibilitat i de funció social del periodisme tradicional, del canvi de valors (i pèrdua de molts valors “tradicionals”) per part de bona part de la societat, per la deformació i malformació en l'ús

de la informació que han comportat les xarxes socials... etc. Amb el que hem de anar alerta és amb la degradació esperpèntica de la nostra espècie. La mentida, el fet no comprovat i contrastat, mai ha estat “periodisme”, és propaganda... però avui periodisme i propaganda es confonen massa sovint.

- **Ha canviat la carrera de Periodisme de fa deu anys a avui? S'explica el mateix o els temaris han anat canviant amb el pas del temps?**

El Grau de Periodisme ha de canviar una mica cada any, adaptant els temaris a la realitat. I a cada tant, no més de deu anys, ha de introduir canvis estructurals molt notables (de fet, ara estem reestructurant tot el Grau i ja em aprovat els nous canvis).

- **El naixement del comunicat fa que el professional es converteixi en un robot. Així ja no falta que un periodista sigui bo?**

La existència dels comunicats no té res a veure amb que hi hagi molts professionals deplorables. Un “robot” ho és perquè li dona la gana, perquè no sap o no vol treballar bé, perquè té caps de redacció i editors força criticables, i perquè a la majoria dels consumidors de informació no els importa gens la qualitat de la informació que reben. Si el comunicat és el 50% de la informació publicada no estem fent periodisme, estem fent relacions públiques o propaganda.

- **Els estudiants surten preparats quan han d'incorporar-se al món laboral?**

Sí... en la mesura que qualsevol estudiant de qualsevol carrera surt preparat de una universitat, de qualsevol universitat.

- **Tenen oportunitats quan entren en el mercat laboral?**

Sí, però el mercat està molt complicat i cal ser molt emprenedor.

- **La crisi està afectant a totes les professions, també la de Periodisme, oi?**

El periodisme actual és una ruïna... però no ho tenen força millor els enginyers, advocats, metges... el món occidental, i Espanya en particular, no ha sabut planificar la formació que dona en funció de les necessitats dels seus mercats laborals i de les necessitats socials.

- **Ha afectat en el nombre de matriculats?**

No, però la nostra Facultat, en dos cursos, restringirà a la meitat el número de places actuals per accedir al Grau de Periodisme.

- **Veuen que poder viure de la professió és complicat?**

Avui, viure de qualsevol cosa és complicat... excepte fent de polític.

- **Alguns es podran dedicar a la comunicació i altres hauran de treballar en un altre camp.**

Això pot passar en qualsevol altra carrera també, no?

Òbviament.

- **Què és el que més prioritzeu en la carrera?**

Intentem que hi hagi equilibri entre les matèries que ajuden a pensar (un periodista ha de tenir molts coneixements sobre la realitat i sobre les teories, metodologies i eines que li permeten analitzar-la críticament) i les matèries que permeten tenir domini dels coneixements pràctics.

- **Què es fa i què no es fa?**

Un Grau són quatre anys, només quatre anys... i, òbviament, segur que hi ha més de un centenar de matèries que haurien de ser obligatòries i que no hi són. I això passa a totes les Facultats de qualsevol disciplina. A un grau cap el que hi cap.

- **Hi ha assignatures comunes amb altres carreres o tot són assignatures de comunicació?**

Hi ha algunes assignatures comunes. I en dos cursos en tindrem unes quantes més.

- **Quins són els reptes del futur de la carrera?**

Són quasi infinits. Però potser seria suficient intentar formar bons periodistes que vulguin fer bon periodisme i fer-lo servir per tenir la funció social que el periodisme hauria de tenir i que ja fa dècades que no té.

ENTREVISTA AL COORDINADOR DE LA UPF (RUTH RODRÍGUEZ):

- **Amb l'auge de les xarxes socials heu introduït alguna assignatura que abordi el tema? (gestionar i saber utilitzar)**

Sí, són diverses les assignatures del grau de Periodisme en què s'aborden aquestes qüestions:

- Taller Integrat de Periodisme (secció internet)
- Anàlisi del Periodisme Digital
- Teoria i Tècniques del Periodisme a Internet
- Periodisme Dinàmic en Bases de Dades

- **Teniu plantejat afegir-ho?**

A més de les ja presents, no descartem introduir noves assignatures per respondre a les necessitats dels nostres estudiants.

- **En alguna assignatura deixeu que els alumnes piulin a *Twitter*? (quan hi ha alguna conferència, per exemple)**

L'ús de les xarxes socials és habitual en algunes assignatures en què els alumnes creen comptes de Twitter o Facebook per comentar esdeveniments externs a les assignatures i activitats desenvolupades a classe.

- **Quin pes els hi doneu a les xarxes socials a la facultat?**

Com facultat de comunicació el pes que li donem als canals de comunicació digital (lloc web i xarxes socials) és important, ja que és una oportunitat d'apropar l'activitat acadèmica i docent a la societat.

- **Saber gestionar les xarxes està més adreçat a periodisme o a publicitat?**

Si bé els graus de periodisme i publicitat formen part de la Facultat de Comunicació, cada grau enfoca l'estudi i gestió de les xarxes socials de manera diferent. Els temes, el ritme, el tipus de contingut, etc. difereixen de manera substancial.

- **Les xarxes socials han fet reformular la carrera?**

Les xarxes socials han reformulat la manera en què els periodistes comuniquen, però no les funcions essencials del periodisme. El grau en periodisme ha inclòs assignatures que presten atenció a aquestes noves formes de comunicar però sense que alterin la responsabilitat del periodisme cap a la societat.

- **S'ha d'anar alerta amb les *fake news*, no?**

Per descomptat! No obstant això, les fake news no són un fenomen nou en el periodisme, però sí és nou l'abast i rapidesa amb la qual aquestes notícies poden modelar l'opinió pública.

- **Ha canviat la carrera de Periodisme de fa deu anys a avui? S'explica el mateix o els temaris han anat canviant amb el pas del temps?**

Els plans docents s'actualitzen de manera constant. Hi ha qüestions essencials que es mantenen perquè considerem que tot estudiant de Periodisme de la Pompeu ha de saber. Però certes temàtiques, exemples, tècniques, entre altres, responen a l'actualitat.

- **El naixement del comunicat fa que el professional es converteixi en un robot. Així ja no falta que un periodista sigui bo?**

Un robot pot escriure un article. El que es pretén en els estudis de Periodisme de la Pompeu Fabra és ensenyar als nostres alumnes a escriure articles de qualitat que respnguin a les necessitats de la seva societat.

- **Els estudiants surten preparats quan han d'incorporar-se al món laboral?**

Sí, el grau de preparació dels nostres estudiants és excel·lent. Això queda patent quan s'incorporen per primera vegada a l'entorn professional. Els mitjans i els estudiants s'adonen que poden exercir la professió de manera excepcional.

- **Tenen oportunitats quan entren en el mercat laboral?**

El grau d'inserció en l'àmbit laboral per als estudiants del grau en periodisme és molt satisfactori. Gran part dels nostres alumni treballen en mitjans i empreses de comunicació de referència.

- **La crisi està afectant a totes les professions, també la de Periodisme, oi? Ha afectat en el nombre de matriculats?**

La crisi no ha deixat indiferent al periodisme, però el nombre de matrícules no ha baixat.

- **Veuen que poder viure de la professió és complicat? Alguns es podran dedicar a la comunicació i altres hauran de treballar en un altre camp. Això pot passar en qualsevol altra carrera també, no?**

Això pot ocórrer en qualsevol àmbit, problemes com la precarització no poden es obviats. Des de la facultat s'ofereix als estudiants l'oportunitat de donar-los la millor formació teòrica i pràctica.

- **Què és el que més prioritzeu en la carrera? Què es fa i què no es fa?**

Un dels enfocaments més importants és oferir la millor formació teòrica i la millor formació pràctica. Per a això comptem amb docents de perfil acadèmic i docents de perfil professional. Les instal·lacions tècniques de la facultat permeten als estudiants realitzar tasques periodístiques en format de premsa, ràdio, televisió i digital des del primer dia. Així mateix, s'ofereix un alt grau d'especialització perquè els estudiants de periodisme han de simultanejar els seus estudis amb els estudis d'Humanitats, Polítiques, Economia o Dret.

- **Hi ha assignatures comunes amb altres carreres o tot són assignatures de comunicació?**

Hi ha assignatures comunes amb els graus d'Humanitats, Polítiques, Dret i Economia perquè els estudiants puguin especialitzar-se en aquell àmbit que sigui del seu interès.

- **Quins són els reptes del futur de la carrera?**

(...a propòsit de les xarxes socials i la tecnologia)

Utilitzar la tecnologia per garantir la responsabilitat del periodisme cap a la societat, de forma ètica i veraç

ENTREVISTA AL RECENT COORDINADOR DE LA UDG (RAMON GIRONA):

- **Amb l'auge de les xarxes socials heu introduït alguna assignatura que abordi el tema? (gestionar i saber utilitzar)**

Una assignatura específicament només destinada a xarxes socials, no. El tema pot sorgir integrat en diverses assignatures.

- **Teniu plantejat afegir-ho?**

Tenim previst de fer un replantejament del grau, a partir del curs vinent –no vol dir que els canvis s'apliquin ja el curs vinent, perquè la modificació de graus és una cosa molt lenta. Però, tenim intenció de revisar les assignatures comunes i el tema dels mínors, i començar-los a substituir per assignatures més directament relacionades amb comunicació; possiblement, en aquest canvi que plantejem fer, contemplem la possibilitat d'una assignatura -3 crèdits-, centrada només en el tema de les xarxes socials.

- **En alguna assignatura deixeu que els alumnes piulin a *Twitter*? (quan hi ha alguna conferència, per exemple)**

Hi ha hagut ja algunes assignatures en què s'ha fet, per exemple a Gestió cultural –dins del mòdul Cultura contemporània II, i també a Llengua i mitjans de Comunicació II, d'en Lluís Costa, o Pensar la Comunicació –Transformacions del món global-, també d'en Lluís Costa. I, de nou, depèn del que decideixen els professors en cada assignatura. En principi, no hi ha cap restricció pel que fa a això. I si és una pràctica que connecta amb els continguts de l'assignatura, ens sembla molt bé.

- **Quin pes els hi doneu a les xarxes socials a la facultat?**

En termes generals, la Facultat de Lletres acull graus històrics, com Filologia, Història, Història de l'Art, Filosofia, Geografia. Graus que, en el seu origen i com a fonaments, no tenien la comunicació. Per tant, aquesta és una qüestió que s'ha hagut d'anar incorporant posteriorment i segons les necessitats de cada estudi. En aquest sentit, Comunicació Cultural, per motius obvis, és qui dóna o ha de donar més rellevància a les xarxes socials.

Una altra cosa és la utilitat de les xarxes socials pel que fa a la comunicació interna i externa de la pròpia facultat. En aquest sentit, el nou equip de deganat, del qual formo part, hem decidit impulsar-les molt més. Tenim un alumne –de Comunicació Cultural- que com a becari treballa específicament en aquest tema. I la Facultat compta amb la seva pàgina web, amb *Facebook*, *Twitter* –molt actiu recentment-, *Instagram* i un canal de *Youtube*.

Aquests dos darrers estan en període d'investigació per veure quina aplicació els donem. Però el que ja funciona a bon ritme és el web de la Facultat, el *Facebook* i el *Twitter*.

- **Saber gestionar les xarxes està més adreçat a periodisme o a publicitat?**

Crec que, en tots dos casos, és important. La diferència és en la utilització que se'n faci, en cada cas. I aquí caldria parlar de les especificitats de cada disciplina per veure quina és la funció de les xarxes socials.

- **Les xarxes socials han fet reformular la carrera?**

Com deia, puntualment, en algunes assignatures sí que hi ha hagut una reformulació. En sentit més global, de moment no, o no tant. Ara, això no vol dir, també com deia, que no ens plantejem aquesta reformulació, no només en aquest aspecte, sinó, també, en altres continguts.

- **Aquesta era digital està reformulant la professió tradicional?**

Sí, és clar. Des del moment en què tothom pot convertir-se en "periodista", i ho escrit entre cometes, la feina del periodista, del comunicador, en general, s'ha hagut de reformular. L'important ara ja no és tant la notícia en sí, com la veracitat, la consistència d'aquesta notícia; i en això, els professionals encara hi tenen molt a dir.

- **S'ha d'anar alerta amb les *fake news*, no?**

Connectant amb l'anterior contesta, sí, efectivament, s'ha d'estar alerta. Ara dit això, les notícies falses han existit sempre, des de la Guerra de Cuba, per exemple, el 1898, i el sorgiment de la premsa anomenada groga, amb gent com William Randolph Hearst i en Joseph Pulitzer. Les estratègies comunicatives en els grans conflictes bèl·lics a Europa, durant el segle XX, i, també, en altres contextos. La fake news ha existit sempre, i una de les feines històriques del periodisme era lluitar contra això. Un dels casos més rellevants, l'afer Watergate i la tasca de The Washington Post, Time i The New York Times. De nou, el que ha canviat ara és que les xarxes fan que les notícies falses es puguin multiplicar exponencialment i la importància que té combatre o intentar combatre això.

- **Ha canviat la carrera de Periodisme de fa deu anys a avui? S'explica el mateix o els temaris han anat canviant amb el pas del temps?**

Aquesta pregunta podria connectar amb l'anterior. No conec a fons la carrera de periodisme, i els seus continguts, perquè jo no la vaig estudiar, però, evidentment, si tenim en compte tot l'exposat anteriorment, haurà hagut de canviar tan en la manera d'estudiar els continguts, com la d'elaborar les notícies, i la manera de difondre-les.

- **El naixement del comunicat fa que el professional es converteixi en un robot. Així ja no falta que un periodista sigui bo?**

Se'ns dubte que el comunicat pot portar a què la tasca del periodista es converteixi en una mera transmissió de la informació ja elaborada, per la institució que genera el comunicat. La cosa no hauria de funcionar així, però moltes vegades passa. Ara, aquí cal afegir-hi la crisi del propi sector de la comunicació, l'aprimament de les plantilles de periodistes dels mitjans, el que cobren els periodistes, etc. Tot això ens porta, també, a que no hi pugui haver especialització periodística o que aquesta hagi disminuït molt i que, per tant, sovint el treball en precari es cobreixi no generant la notícia, no anant-la a cercar, des d'un punt de vista informatiu però també crític, sinó simplement recollint i transcrivint el que envia la institució que genera el comunicat.

- **Els estudiants surten preparats quan han d'incorporar-se al món laboral?**

Jo crec que sí que surten preparats, pel que fa a Comunicació Cultural. Potser caldria reforçar alguns aspectes del coneixement més aplicat, però crec que el grau proporciona una cosa que és absolutament essencial, en el context que he dibuixat, i això és el coneixement cultural, social, polític, l'esperit crític, la formació humanística; per evitar o intentar evitar, justament, això de què el futur comunicador sigui una mera corretja transmissora de notícies elaborades per les parts interessades, això és les institucions que generen la notícia.

- **Tenen oportunitats quan entren en el mercat laboral?**

Hi ha oportunitats, si ho entenem en un sentit ampli, no només des del punt de vista del periodisme tradicional. Parlant de casos concrets, puc testimoniar que diversos estudiants nostres han treballat, en l'àmbit de la comunicació, en organismes institucionals –diputacions i ajuntaments, per exemple-, en organismes culturals –centres d'art, per exemple-, en àmbit de l'ensenyament –en càtedres universitàries, per exemple-, i com a freelance gestionant projectes culturals, iniciatives socials i, també, periodisme més tradicional.

- **La crisi està afectant a totes les professions, també la de Periodisme, oi?**

Sí. Recollint el que he dit fins aquí, és evident que també afecta al periodisme tradicional. De fet, el Grau de Comunicació Cultural ja volia ser, en part, una resposta, des de la universitat, a aquesta crisi.

- **Ha afectat en el nombre de matriculats?**

No, pel que fa al número de matriculats, la matrícula s'ha mantingut estable i, de fet, ha augmentat. A l'inici a primer curs, el número límit de matriculats només podia ser 40. Ara fa tres cursos, vam augmentar el número de matriculats de primer curs a 50, i cada any hem omplert. De fet, sempre acabem sobrepasant aquest número i ens situem a un 57, alumnes matriculats, cada curs, fregant els 60. En aquest número podem comptar-hi algun repetidor, però són pocs.

- **Qui cursa Comunicació Cultural pot després dedicar-se a tasques de periodista, oi?**

Sí. De fet, també hi ha diferents exemples d'exalumnes del grau que han treballat en l'àmbit del periodisme i, sobretot, ho han fet de manera competent; possiblement per tot el que comentava anteriorment, la qüestió de l'esperit crític, del coneixement cultural, social i polític que proporciona el grau, que fa que l'alumne que surt –si ha aprofitat els cursos- no sigui un mer engranatge en el procés de la comunicació; si no que redacti bé, que tingui criteri i iniciativa a l'enfrontar-se a la notícia, etc.

- **Veuen que poder viure de la professió és complicat?**

És complicat, és cert, però no més que moltes altres professions actuals. La precarització del treball és quelcom que va més enllà del periodisme, de la comunicació. Malgrat els canvis que experimenta aquest àmbit.

- **Alguns es podran dedicar a la comunicació i altres hauran de treballar en un altre camp. Això pot passar en qualsevol altra carrera també, no?**

Sí, evidentment. Això passa ara i ha passat sempre; una cosa és el que estudies i l'altra de què acabes treballant; i això passa en pràcticament totes les carreres, almenys les carreres de l'àmbit humanístic i de les ciències socials.

- **Què és el que més prioritzeu en la carrera?**

Com ja he dit, primerament la formació integral de l'alumne; en l'àmbit de la cultura, la societat, la comunicació, etc. Però des d'un punt de vista crític, per formar persones amb criteri; i secundàriament, l'aplicació d'aquests coneixements. Fer funcionar màquines, aprendre a utilitzar les xarxes, són qüestions importants però que pots adquirir amb molta més facilitat que no pas aquest coneixement humanístic, aquesta visió compromesa amb el que passa al món; i, també, és molt important saber expressar de manera competent aquesta visió, allò que vols transmetre.

- **Hi ha assignatures comunes amb altres carreres o tot són assignatures de comunicació?**

Hi ha assignatures comunes amb altres carreres, justament per donar resposta a aquesta vocació d'ampliar els coneixements de l'alumne més enllà del fet concret de la comunicació, que és essencial, però, en el grau.

- **Quins són els reptes del futur de la carrera?**

Ara, dit això, els reptes de futur és, com ja he apuntat, reestructurar el grau, per fer créixer els continguts en comunicació, incorporar, una mica més, la part més aplicada de la comunicació, sense abandonar, però, aquesta voluntat de mirada transversal a les humanitats, a les ciències socials, a tot allò que ens forma –que forma l'estudiant- com a persona crítica amb el món en el que viu. De manera més concreta, possiblement plantejarem una doble titulació entre Comunicació Cultural i Ciències polítiques. Però això, tot just ho estem estudiant.

ENTREVISTA A L'ACTUAL COORDINADORA DE LA UDG (OLGA DEL RIO):

- **En quin moment sou ara?**

Estem preparant els nous graus de la Facultat.

- **Internet està present en el grau de Comunicació Cultural?**

Un dels aspectes identificats és que en el Grau de Comunicació Cultural ens hem oblidat d'Internet. En el nostre cas no hem reaccionat.

- **Hi ha assignatures estretament lligades amb les xarxes socials?**

En la meua opinió no hi ha assignatures vinculades a formar-vos professionalment amb eines de xarxes socials i Internet en general. Falten eines per insertar-vos en el món laboral. L'era digital no té pes a la carrera de Comunicació Cultural de la UdG. És imprescindible fer aquest tipus d'assignatura. La carrera de Periodisme o Comunicació Cultural ha de permetre pensar la comunicació i dur-la a terme.

- **Hi ha mancances?**

Manca en la gestió i l'ús d'Internet i de les xarxes socials en tasques de comunicació ja sigui des del món del Periodisme o ja sigui des del món de la comunicació institucional del món institucional.

- **Com s'organitzarà el nou grau?**

Doncs en tres blocs en el nou grau: portar tota la comunicació de qualsevol de les indústries cultural o de qualsevol projecte cultural. L'altre té a veure amb comunicadors/periodistes/influencers/líders d'opinió en general que domini totes les eines i que estiguin especialitzats en el periodisme en l'àmbit cultural entent cultura amb un terme en general com el teatre, gastronomia i la rumba. I l'altra seria la gestió cultural. Portar àrees culturals d'administracions públiques. I també portar la comunicació institucional de qualsevol de les indústries culturals, és a dir, portar la comunicació d'editorials, de museus i de festivals. El perfil que ha de sortir en el nou grau.

- **Han baixat les matriculacions amb l'auge d'Internet?**

Han baixat una mica les matriculacions. Seguim omplint les cinquanta places que oferim. Sí que hi ha una baixada de la demanda. Penso que té que veure amb el sector en general o amb la inadequació de la formació del context però en el nostre cas té a veure en que els nostres perfils professionals no acaben d'estar lo ajustats que haurien d'estar ara pel canvi del mercat. Davallada en la primera opció.

- **A què és degut?**

La baixada en la demanda en el Periodisme i Comunicació Cultural és degut a la precarització del món laboral, la crisi general del sector i juntament amb la manca d'adaptació de la universitat que va lenta.

- **Fer un canvi en el pla d'estudis?**

En el nostre cas per fer un canvi de pla d'estudis necessites tres anys i al ser una facultat de Lletres que al tenir Filosofia i Història i el tema de xarxes socials és relativament un tema secundari mentres que en Facultats de Comunicació no ho és i això s'ha notat en el nostre cas.

- **I es podria incorporar alguna assignatura?**

Canviar una assignatura es podria fer. Posar una assignatura de 6 crèdits que es digui "Gestió de les xarxes socials" sí que es podria fer. Ara bé, això vol dir que tu tens un perfil de professor que és especialita en Humanitats que l'has de fer fora i incorporar-ne un que treballi amb tema de la comunicació digital i això és bastant complicat en la universitat.

- **Seguirà interessant la professió?**

Sabem que no serà com era abans però encara no sabem com serà en els pròxims deu anys. D'aquí a cinc anys no sé com estarà dibuixat el Periodisme perquè la revolució és tan gran que necessita un període per tornar-se a assentar. Hem de canviar els hàbits informatius de les persones. Cada vegada hi haurà més periodisme de dades i més periodisme d'investigació, que és està identificat com el gran periodisme que seria la informació per comprendre el món mentres que les xarxes serien la banalització de l'informació immediata.

ENTREVISTA AL FINS FA POC DIRECTOR DE EL PUNT AVUI -GIRONA- (JORDI GRAU):

El Punt Avui neix de la fusió dels diaris *El Punt* (febrer de 1979) i *Avui* (abril de 1976) i té voluntat de ser local, però també general. És el diari líder en les comarques gironines i ven diàriament uns 25.000 exemplars a Catalunya. Compta amb una edició en paper i una pàgina digital i té la seva redacció central a Girona i periodistes arreu del país i corresponsals a les principals ciutats del món. *El Punt* apareix per fer informació local. Practica un “periodisme de proximitat”, segons Jordi Grau, i el professional ha de ser al lloc dels fets.

Jordi Grau, fins fa poc director de l'edició a Girona, assenyala que “les xarxes socials són fonts d'informació, i no notícies fiables per si mateix, i que els diaris ara són iguals perquè s'han deixat de fer les preguntes pertinents” al mateix temps pronostica que “la professió del periodisme no desapareixerà” perquè sempre hi haurà algú que preguntarà tot i que aventura que en un futur no massa llunyà hi haurà menys capçaleres en paper i que els diaris seran “més primers i més cars”. Grau explica que “abans a les redaccions es fumava, es bevia i que hi havia molts de crits” res a veure amb l'actualitat, ja que ara mateix s'hi respira un silenci sepulcral.

- **El diari rep estudiants de comunicació per fer les pràctiques?**

Sí, cada any i procedents de diverses universitats catalanes, es reben alumnes, fins a deu, que fan les seves pràctiques a la redacció. Generalment fan períodes de tres o quatre mesos de pràctiques.

- **Quines tasques fan amb vosaltres?**

A part de conèixer el funcionament de la redacció des de dins, els primers dies se'ls assigna un redactor perquè els orienti sota la supervisió del cap de secció o redactor en cap. Els primeres dies acompanyen a aquest redactor fora de la redacció, en funció de la secció a la qual han estat assignats. Redacten notícies procedents d'agència i elaboren informacions procedents de diverses fonts. Posteriorment ja se'ls assignen temes per tal que es posin en contacte amb les fonts, redactin notícies i les posin en plana. Sempre sota la supervisió d'un redactor i un cap de secció i amb la voluntat que la pràctica els serveixi d'aprenentatge. I la millor manera d'aprendre és fer coses. Quan estan preparats publiquen les primeres informacions i cap al final de l'estada, se'ls assigna alguna entrevista per fer amb tot el procés que implica: documentació, contacte amb la persona entrevistada i la transcripció i

posada en plana de l'entrevista. La voluntat és que aprenguin el funcionament de la redacció. Desenvolupun l'aspecte pràctic del que han après a la facultat. Agafin iniciativa d'actuació.

- **Tenen continuïtat (contracte)?**

Durant molts anys els estudiants en pràctiques han estat origen de totes les incorporacions a la redacció. Un tant per cent molt alt de l'actual redacció va començar en pràctiques a la casa. Malauradament en els darrers anys i per causes econòmiques les noves contractacions són poc habituals. Però si es fan es busca entre les persones que han passat per la redacció en pràctiques.

- **Considera que els alumnes surten ben preparats de les facultats?**

És discutible. Hi ha una bona formació tècnica, en general, però el periodisme és bàsicament un ofici i fins que no hi ets no pots desenvolupar les teves habilitats. La formació és bona en una gran majoria dels casos, tot i que s'ha perdut la curiositat imprescindible que va lligada a l'ofici. Hi ha massa casos, però, en què l'interès és fer un horari i això és força incompatible amb la manera com s'ha desenvolupat l'ofici almenys en els mitjans privats.

- **Seria partidari que a les facultats s'incorporés una assignatura de xarxes socials?**

Segurament serà imprescindible. El fenomen de les xarxes socials ha vingut per quedar-se però s'han d'aprendre a utilitzar-les. Les xarxes socials tenen coses bones i dolentes. Hi pot haver notícies, però estan subjectes a la manipulació i a la voluntat de desinformació, de tal manera que han de ser considerades fonts però no pas fets. Aquest fenomen de la immediatesa ha fet molt mal al periodisme i ha donat ales al que es coneix com les *fake news*.

- **Les xarxes socials han fet reformular l'ofici tradicional?**

Sí, sense cap dubte. Però no hem de perdre de vista la voluntat de ser el primer en dir alguna cosa i recuperar l'essència del periodisme. El que sabem per les xarxes socials s'ha de comprovar, jerarquitzar i contextualitzar perquè arribi a ser notícia. Si només són simples transmissors de fets, poden fer que el que havíem conegut com la societat de la informació passi a ser una societat de la desinformació.

- **Com s'ha adaptat el mitjà de comunicació a l'era digital?**

Amb molts problemes. Ara tothom vol ser el primer a dir alguna cosa i no es busca informació contrastada sinó el titular, moltes vegades equívoc per aconseguir clics. El

problema és que les xarxes socials s'han convertit en una gran eina de comunicació, però no necessàriament d'informació.

- **Ser a les xarxes socials és una obligació en l'actualitat, oi?**

Sí, però segons per a què. A les xarxes un fet que s'hi pengi es mou en segons arreu. Però un excés d'informació pot provocar desinformació. Les xarxes ben utilitzades són efectives però el ciutadà haurà de triar aquelles en les quals confia per rebre informació contrastada i veraç. I per fer-ho, haurà d'estar disposat a pagar per aquesta informació, perquè per fer-la calen periodistes i els periodistes tenen la mala costum de voler cobrar per la seva feina. El que no sigui això és propaganda, no informació.

- **El que es publica a Internet no tot és cert...**

No. Les xarxes socials són fonts d'informació, no són notícies fiables.

- **Què s'hauria de potenciar a les universitats?**

La pràctica periodística. S'hauria de fer llegir molt més i entendre allò que es llegeix. La base de l'ofici és l'experiència i l'experiència només s'aconsegueix amb els anys i amb la pràctica contínua de la lectura, la formació continuada basada en el desig d'aprendre per comprendre i poder explicar.

- **Quins dèficits tenen els alumnes i les facultats, si és que en tenen? O què es podria millorar?**

Molta gent arriba a la redacció i reconeix que mai llegeix el diari. No pot ser ben informat i preparat per informar als altres si només et quedes amb les titulars de les notícies. Una altra cosa és que hi ha poc interès per conèixer el passat immediat, quan el coneixement del perquè han passat les coses és imprescindible per poder analitzar les que estan passant o les que passaran pròximament.

- **Quines habilitats o quins ingredients ha de tenir el periodista en l'actualitat?**

Bàsicament les mateixes de sempre. Curiositat, una bona base cultural i moltes ganes de dedicar-s'hi. I això vol dir no pensar en horaris ni en festius. Han canviat les eines, però la base segueix sent la mateixa. Evidentment una bona formació i un reciclatge continu són importants. I els dominis d'aquestes noves eines com són les xarxes socials.

- **Els estudiants dominen bé la llengua? Què és el que els costa més?**

En general sí. Generalment hi ha un bon domini del castellà i en la majoria dels casos de l'anglès. Escriure bé, però, requereix de pràctica que és el que s'adquireix a les redaccions.

- **El món acadèmic connecta bé amb el laboral? O hi ha un buit important?**

Sempre hi ha un salt important de la teoria a la pràctica. Cal estar molt ben informat per després seleccionar les habilitats adquirides per la feina que cal fer. La curiositat no s'ensenya al món acadèmic. Es porta de casa. Però la base de l'ofici, el rigor, l'honestedat, són normes que s'inculquen a les universitats.

- **Quin perfil de periodista busqueu?**

Gent que en vulgui ser, que tingui agany per descobrir coses i explicar-les al món.

- **El sector està molt afectat per la crisi?**

Rotundament sí. La precarietat laboral s'ha instal·lat en el nostre món i les redaccions s'han aprimat moltíssim. S'han obert altres oportunitats en el món de la comunicació corporativa, però aquesta és una altra branca.

- **La crisi ha fet que les contractacions frenin?**

Sí, totalment.

- **Tot i la mala situació, la professió no està destinada a morir. Se'n salvarà no?**

Sí, sense el periodisme no es pot entendre el món. Per viure en una societat lliure i democràtica és imprescindible la llibertat de premsa i d'impresma. Patirem, però el periodisme trobarà vies per sobreviure. Serà en els mitjans en paper o digital o en el món audiovisual. Però si una societat vol ser lliure, necessita mitjans de comunicació lliures i per tant periodistes crítics que facin la feina que els pertoca.

- **El diari en paper li queda vida?**

Moltes veus autoritzades han posat data de caducitat als diaris en paper i de moment totes s'han equivocat. Particularment li dono anys de vida al paper, tot i que quedaran menys capçaleres i els diaris seran més primers i cars. Però encara hi ha molta gent que busca el titular de darrera hora a la xarxa, però que li cal el paper per l'anàlisi o la opinió sobre allò que passa. Qui vulgui tenir una informació fiable i una opinió que li serveixi per formar-se el seu criteri, haurà d'estar disposat a pagar, pel paper i pel digital.

- **El que abans assumien tres persones ara ho fa una (vídeo, foto, text). Això vol dir més responsabilitat?**

Això vol dir que el periodista ha d'estar més format, però també és un perill. Si has d'anar a un lloc, mirar, preguntar, enregistrar àudio, fer vídeo, penjar la informació a les xarxes i escriure després pel digital o el paper, corres el risc de perdre allò més important: mirar, observar i fer les preguntes correctes per després documentar-te i contextualitzar la notícia.

Correm el risc de banalitzar la informació i empassar-nos només la comunicació corporativa o la desinformació que ens vulguin fer arribar.

- **Cap a on va la professió?**

S'ha de repensar. S'està repensant. Hem passat de la cerca de la veritat a la recerca del titular. I si banalitzem la informació, si ens quedem en la superfície, la gent pensarà que la nostra feina és prescindible, que en fan prou mirant els titulars a les xarxes. Hem de tornar a posar en valor el nostre paper, el de transmissor, el de filtre, el de contextualització, el d'analista. Una societat democràtica necessita periodistes lliures que donin als ciutadans claus d'interpretació.

ENTREVISTA AL DIRECTOR DE NACIÓ DIGITAL (GERMÀ CAPDEVILA):

Nació Digital és el diari digital líder d'audiència del nostre país que apareix l'any 1996 a Osona en plena irrupció d'Internet. De caràcter generalista i d'abast nacional dóna gran rellevància a les seves edicions territorials, sent aquestes un reflex més local de la realitat del territori. Els lectors fidels, que són majoritàriament de la província de Barcelona i que accedeixen al mitjà a través de les xarxes socials, busquen notícies, sobretot, vinculades a la política, la cultura i l'actualitat.

Diàriament els quaranta-tres periodistes, de carrer que treballen en el digital, publiquen més de tres-centes notícies, que després llegirà el seu lector, que es troba a la franja d'edat dels 25 als 54 anys. El 2015, *Nació Digital* -que també aposta pel fotoperiodisme- ha estrenat versions específiques per a telèfon mòbil i tauleta, elaborades pel mateix departament de tecnologia del Grup, que dirigeix l'empresa *Sobrevia*. El diari ha rebut el Premi Nacional de Comunicació 2016, atorgat per la Generalitat de Catalunya en la categoria de mitjans d'arrel digital.

- ***NacióDigital* és un diari que només el trobem a Internet. Difícil fa una colla d'anys pensar que un diari es pogués consultar a través de la xarxa, oi?**

Internet és una plataforma que facilita la distribució de continguts com cap altra. És una evolució natural per als mitjans ser-hi i adaptar els seus continguts a Internet. En el cas dels mitjans nadius digitals com *NacióDigital*, és encara més natural perquè no hi ha hagut cap esforç d'adaptació com el que han de fer els mitjans tradicionals.

- **El diari líder d'audiència de tota Catalunya. Ha estat un projecte exitós, no?**

L'èxit de *NacióDigital* és créixer des de les comarques de l'Interior cap a la capital, i no a l'inrevés. Això li dona una cobertura territorial única, que es tradueix en l'audiència.

- **Com és que va néixer només en format digital i no en paper?**

El paper ha estat durant més d'un segle un del suport més competitiu per distribuir informació. Amb l'irrupció d'Internet, els avantatges són evidents pel que fa a la facilitat d'accés i a la immediatesa. Als anys 90 era vist com una temeritat, però amb el temps s'ha vist que era l'opció correcta.

- **Pronosticàveu que Internet agafaria una embranzida com la que ha tingut?**

Crec que ningú no podia pronosticar que avui tothom aniria amb un ordinador a la butxaca en forma de telèfon amb més capacitat de processament que els ordinadors que van posar un home a la lluna.

- **Com pot viure un diari digital? Quins ingressos té?**

Com sempre han viscut els mitjans de comunicació: amb la publicitat i amb l'aportació dels lectors en forma de subscripcions. La publicitat és el gruix principal dels ingressos (NacióDigital té més de 600 clients de publicitat) i les subscripcions és el que encara ningú no ha sabut trobar un model que funcioni.

- **Anem cap a la premsa digital? Desapareixerà el paper?**

El paper no desapareixerà, sinó que haurà de trobar el seu lloc al mercat. La informació i l'actualitat viuran a l'entorn digital, però l'anàlisi més profunda i l'opinió mantindran el seu lloc al paper.

- **Seríeu partidari/s que a les facultats s'incorporés una assignatura de xarxes socials per tal que l'estudiant sortís més preparat al món laboral?**

Sense cap dubte.

- **Saber gestionar les xarxes és un plus pel periodista, oi?**

No és un plus, és una necessitat. Les xarxes són un aliat insubstituïble per trobar fonts i seguir l'actualitat, però sempre tenint en compte que les xarxes són només una porció de la realitat, que també hi ha món fora de les xarxes.

- **Quins canvis hi ha hagut al fet que *Twitter* hagi esdevingut com una antiga agència de notícies?**

No sé si és com una agència de notícies, però és una eina molt útil per trobar fonts, posar-se en contacte amb persones, seguir el pols de l'actualitat, detectar tendències i construir audiències.

- **Quin pes se'ls hi ha de donar a les xarxes?**

Un pes important, però sempre recordant que només és una part de la realitat, que fóra de les xarxes també passen coses.

- **Són fonts d'informació, però en cap cas és una informació veraç...**

Com totes les fonts, s'han de comparar, verificar, comprovar, etc.

- **El diari rep estudiants de comunicació per fer les pràctiques?**

Sí, de diverses facultats de periodisme.

- **Quines tasques fan?**

S'incorporen a la redacció.

- **Surten ben preparats?**

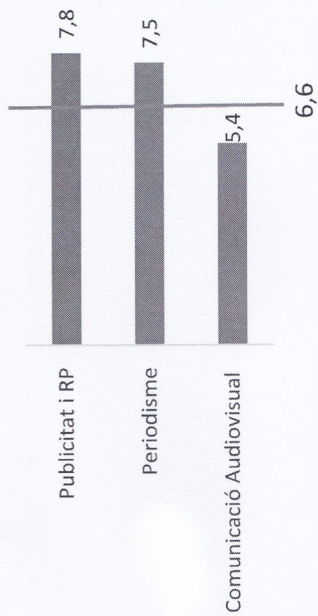
El periodisme és una professió però també és un ofici, i com tot ofici s'ha d'aprendre treballant-hi. Per això les pràctiques i les primeres feines són tan importants per acabar la formació.

- **Dominen bé la llengua?**
Malauradament avui molts pocs periodistes dominen bé la llengua.
- **Tenen continuïtat amb vosaltres (contracte laboral)?**
No.
- **És difícil trobar feina en aquest sector?**
Molt difícil, la precarietat afecta la professió de manera molt aguda.
- **Afecta la crisi al diari digital?**
L'afecta com a tota activitat econòmica.
- **Podeu fer contractacions molt seguides o costa?**
El creixement és lent però sostingut.
- **Quin tipus de periodista necessiteu? (habilitats i ingredients indispensables)**
Un periodista que no clavi el cul a la cadira i tingui fam de notícies, que surti al carrer i ensumi l'actualitat, que construeixi una bona agenda de contactes, que sigui proactiu i tingui un marc de referència de país.
- ***NacióDigital* ha col·laborat amb la carrera de Comunicació Cultural de la UdG. És una manera de connectar el món acadèmic amb el món laboral, no?**
És una manera excel·lent de vincular el món professional amb el món acadèmic, i estem molt contents amb els resultats.
- **El periodisme del futur com es presenta?**
La feina del periodista sempre serà necessària, i ara potser més que mai, perquè cada cop és més difícil distingir què és notícia i què és palla.

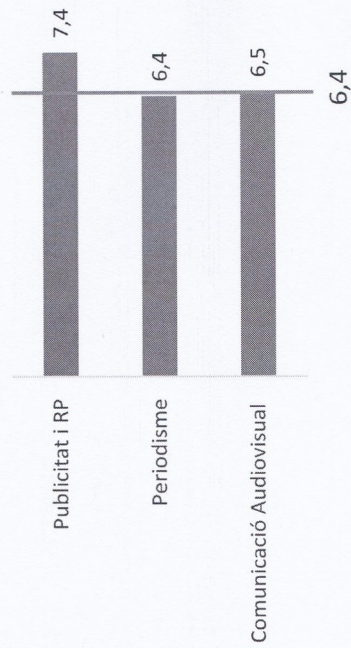
Estan satisfets amb la formació que han rebut?

☐ Utilitat de les PE i TFG

Pràctiques externes útils per aplicar els coneixements adquirits durant la titulació

TFG útil per consolidar les competències de la titulació

☐ Satisfacció global amb la titulació (de 0 a 10)

Resultats d'inserció laboral a Comunicació

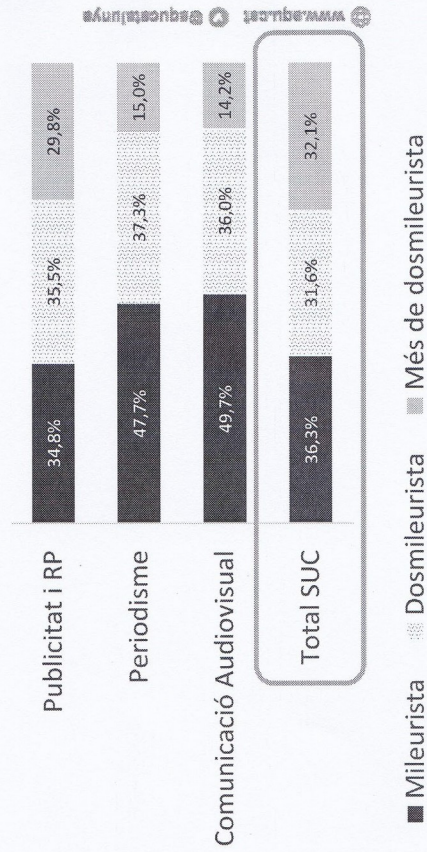
❖ Tipus de contracte 2017

■ Fix ■ Autònom ■ Temporal

Major estabilitat laboral per als graduats i graduades en Publicitat i RP

❖ Salaris al 2017

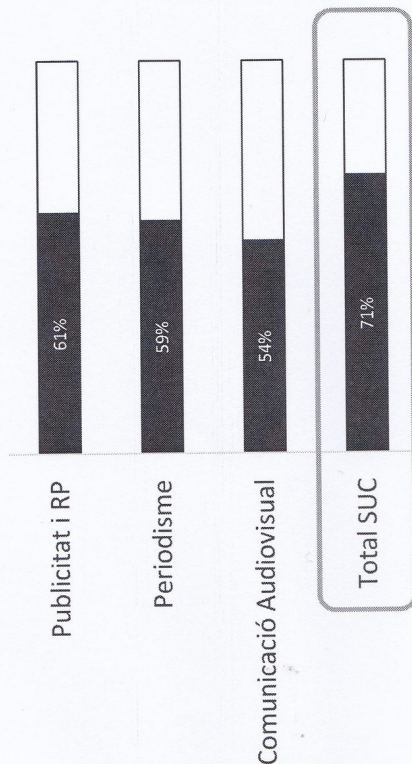

■ Mileurista ■ Dosmilleurista ■ Més de dosmilleurista

.... i millors salaris

Resultats d'inserció laboral a Comunicació

❖ Tornarien a repetir la titulació?

**Baixa proporció de
persones que tornarien
a repetir la titulació**

Satisfacció amb les persones contractades

- ❖ Satisfacció del col·lectiu dels ocupadors amb les competències de les persones titulades recentment en l'àmbit de la Comunicació (entre 0 i 10)

7,3 ★★★★★★

Comunicació Audiovisual

6,9 ★★★★★★

Periodisme

7,1 ★★★★★★

Publicitat i RP

7,1 ★★★★★★

Total Comunicació

Satisfacció notable amb les competències de les persones que s'han titulat recentment en Comunicació

Aquest valor coincideix amb la satisfacció global del col·lectiu ocupador a l'enquesta als Ocupadors del 2014.